

Dacă tot am comentat Codul deontologic, acum a venit vremea să comentăm și proaspetele norme de incompatibilitate/conflict de interese

NORME

privind regimul incompatibilităților și conflictului de interese aplicabile membrilor organelor de conducere și control ale Consiliului Colegiului Psihologilor din România

În alte vremuri li se spunea „organe de conducere și de stat”. Vremurile au trecut „*organele*” au rămas :D ...sau ne-au rămas, că e de ale noastre, din popor :D

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. Prezenta hotărâre reglementează regimul incompatibilităților și conflictului de interese ce pot interveni în exercitarea calității de membru în organele de conducere și control ale Colegiului Psihologilor din România, denumit în continuare Colegiul.

Art. 2. - Prevederile prezentei hotărâri se aplică membrilor Consiliului Colegiului, psihologilor desemnați drept candidați pentru ocuparea funcțiilor în cadrul organelor de conducere ale Colegiului, celor care ocupă astfel de funcții și celor mandatați pentru desfășurarea activităților de control asupra modului de exercitare a profesiei de psiholog.

După cum se vede se aplică numai la persoanele cu funcții. Ceea ce dintr-un anumit punct de vedere e OK.

Art. 3. - (1) Se află într-o situație de incompatibilitate membrul organelor de conducere și control ale Colegiului care își exercită atribuțiile legale în împrejurări care aduc atingere demnității profesionale sau bunelor moravuri, ori care ar crea o stare de îndoială asupra imparțialității și obiectivității acestuia.

Sună bine „*membrul organelor*” :D

(2) Conflictul de interese reprezintă una dintre situațiile de fapt și de drept care influențează sau poate influența capacitatea membrilor organelor de conducere și control ale Colegiului de a acționa cu obiectivitate și imparțialitate sau care îl împiedică, în orice moment al exercitării mandatului său, să acorde prioritate intereselor tuturor membrilor Colegiului, situându-l într-o stare de incompatibilitate cu exercitarea profesiei de psiholog sau cu deținerea calității de membru într-un organ de conducere sau de control al Colegiului.

Sunt doar declarații de intenție, să vedem ce zice mai jos, la partea detaliată.

CAPITOLUL II

Dispoziții privind regimul incompatibilităților

Art. 4. - (1) Prezentul capitol detaliază stările de incompatibilitate în exercitarea profesiei de psiholog, în aplicarea prevederilor art. 21 lit. b) și c) din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, denumită în continuare lege, precum și pentru detalierea și punerea în aplicare a celorlalte dispoziții privind alegerea organelor de conducere ale Colegiului. (2) Incompatibilitățile privind calitatea de membru în organele de conducere și control ale Colegiului sunt cele reglementate de lege, precum și de dispozițiile prezentului titlu.

Pai Legea 213 spune cam așa:

„Art. 20. - Nu poate exercita profesia de psiholog cu drept de liberă practică:

a) psihologul care a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni contra umanității sau vieții în împrejurări legate de exercitarea profesiei de psiholog și pentru care nu a intervenit reabilitarea;

b) psihologul căruia i s-a interzis dreptul de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească;

c) psihologul căruia i s-a suspendat temporar avizul de exercitare a profesiei, ca sancțiune disciplinară, pe durata suspendării.

Art. 21. - Exercițarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică este incompatibilă cu:

a) desfășurarea oricărei activități de natură a aduce atingere demnității profesionale sau bunelor moravuri;

b) starea de sănătate necorespunzătoare, certificată de Comisia de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă, potrivit legii;

c) folosirea cu bună știință a cunoștințelor sau metodelor profesionale în defavoarea persoanei sau în scop ilegal”

Dacă art 20 este relativ clar, art 21 e destul de ambiguu. De ce? Păi nu e definit ce înseamnă: „atingere demnității profesionale sau bunelor moravuri”, „starea de sănătate necorespunzătoare”. Care sunt faptele de natură să aducă atingere demnității profesionale, și, mai mult, cine judecă dacă o stare de sănătate este necorespunzătoare? Există norme pentru starea de sănătate a unui membru în Colegiul Psihologilor?

Art. 5. - Calitatea de membru al organelor de conducere ale Colegiului este incompatibilă cu:

a) desfășurarea oricăror activități care atrag activarea stării de incompatibilitate cu calitatea de membru al Colegiului, potrivit dispozițiilor legii;

Care sunt alea ? Concret?

b) suspendarea sau încetarea dreptului de liberă practică, conform prevederilor legale în vigoare;

c) desfășurarea unor activități de natură a discredita și defăima Colegiul, ca organizație profesională reprezentativă, precum și organele acestuia de conducere și de control;

Dacă critici Colegiul sau pe membrii acestuia, poate fi considerată „activitate de discreditare și defăimare”? Cu siguranță da, pentru că este la latitudinea celor care de obicei sunt criticați. Deci, încă o metodă de a se închide gura celor incomozi. Asta se suprapune și cu acea decizie care practic închidea gura la toată suflarea de psihologi cu liberă practică. Cu alte cuvinte: fiți cumiți și ciocu mic ...

d) desfășurarea unor acțiuni de natură a aduce atingere funcționării normale a Colegiului;

Adică ? Care ar fi acele acțiuni ?

e) desfășurarea unor activități de promovare sau implementare a unor măsuri ilegale, contrare prevederilor actelor normative în vigoare privind exercitarea activității profesionale de către psihologi;

f) difuzarea ilegală a informațiilor confidențiale privind activitățile psihologice desfășurate, acțiuni care au ca scop discreditarea și defăimarea psihologilor, a activităților profesionale desfășurate de către aceștia sau a beneficiarilor serviciilor psihologice.

g) funcția de tip administrativ deținută în cadrul Colegiului, care ar putea reclama prezența unui conflict de interese;

h) stabilirea existenței unui conflict de interese cu o altă funcție publică sau privată remunerată sau neremunerată.

Cine stabilește că există un astfel de conflict de interese? Care sunt criteriile? Care sunt acele funcții publice/private care creează conflicte de interese ? Nu ar fi normal să se stabilească acum cazurile în care există un conflict de interese, iar în rest să existe o comisie care să trateze excepțiile.

Art. 6. - (1) Calitatea de membru al organelor de control profesional ale Colegiului este incompatibilă cu:

a) desfășurarea oricăror activități care atrag activarea stării de incompatibilitate cu calitatea de membru al organelor de conducere ale Colegiului, potrivit dispozițiilor legii și a prezentelor norme;

b) prezența unui conflict de interese cu psihologii cu drept de liberă practică sau formele de exercitare a profesiei asupra cărora urmează să realizeze activitatea de control și supraveghere profesională;

Păi dacă cei care fac controlul au și ei cabinete sau lucrează în cadrul unor cabinete, asta nu e conflict de interese? Plus ca pe ei cine îi controlează? Se controlează singuri ?

c) existența oricărui litigiu de ordin comercial sau profesional între psihologul care urmează să îndeplinească atribuții de control profesional și entitățile supuse controlului profesional.

Unul din puținele lucruri clare din normele astea.

(2) Membrii Colegiului care au fost sancționați cu mustrare sau avertisment, conform legii, nu mai pot fi mandatați de Comitetul director pentru desfășurarea activităților de control asupra modului de exercitare a profesiei de psiholog.

Art. 7. - Calitatea de membru al Comisiei metodologice din cadrul Comitetului director al Colegiului este incompatibilă cu:

a) desfășurarea oricăror activități care atrag activarea stării de incompatibilitate cu calitatea de membru al organelor de conducere ale Colegiului, potrivit dispozițiilor legii și a prezentelor norme.

b) îndeplinirea oricărei activități de producere, distribuție, vânzare directă, precum și de experimentare și cercetare în vederea comercializării ori distribuirii, cu privire la metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică;

- c) calitatea de asociat și/sau administrator într-o entitate care desfășoară activități de producere, distribuție, vânzare directă, precum și de experimentare și cercetare în vederea comercializării ori distribuirii, cu privire la metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică;
- d) calitatea de soț, rudă sau afin până la gradul al II-a, inclusiv, cu asociatul sau administratorul dintr-o entitate care desfășoară activități de producere, distribuție, vânzare directă, precum și de experimentare și cercetare în vederea comercializării ori distribuirii, cu privire la metodele și tehnicile de evaluare și asistență psihologică;

Dacă soțul/soția/copiii lucrează într-o astfel de firmă, fără a fi asociat/administrator, atunci cum stă treaba ? Membrul respectiv nu trebuie să se abțină?

(2) Membrii Comisiei metodologice din cadrul Comitetului director al Colegiului se vor abține în mod obligatoriu de la orice act de analiză și decizie cu privire la cererile depuse de către soțul, ruda sau afinul acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv, sau a căror obiect îl constituie activitatea profesională a soțului, rudei sau afinului acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv.

Am impresia că se repetă în altă formă alin 1.d., lăsând loc la unele manevre. La 1.d nu ai voie să faci parte din comisia metodologică, la alin 2, deja e vorba numai de abținere. Care e corectă, că se cam calcă în picioare. Dacă ai rude până la gradul 2 într-o astfel de firmă nu ai voie să faci parte din Comisia metodologică. Deci cum poți să te abții de la acțiunile din cadrul comisiei legate de o astfel de persoană? Căci teoretic nu ai cum să faci parte din aceea comisie. Cred că e pusă aiurea, băgată la fel pentru toate articolele, fără să se mai gândească la ce au scris mai înainte. Norme făcute cu Copy-Paste :D

Art. 8. - (1) Calitatea de membru al Comisiei de deontologie și disciplină din cadrul Comitetului director al Colegiului este incompatibilă cu desfășurarea oricăror activități care atrag activarea stării de incompatibilitate cu calitatea de membru al organelor de conducere ale Colegiului, potrivit dispozițiilor legii și a prezentelor norme;

(2) Membrii Comisiei de deontologie și disciplină din cadrul Comitetului director a Colegiului se vor abține în mod obligatoriu de la orice act de analiză și decizie cu privire la actele de sesizare depuse de către soțul, ruda sau afinul acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv, sau a căror obiect îl constituie activitatea profesională a soțului, rudei sau afinului acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv.

Art. 9. - Persoanele care îndeplinesc calitatea de membru în comisiile aplicative din cadrul Comitetului director al Colegiului se vor abține în mod obligatoriu de la orice act de analiză și decizie cu privire la:

- a) cererile și documentele depuse în vederea obținerii atestatului de liberă practică de către soțul, ruda sau afinul acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv;
- b) cererile și documentele depuse în vederea înregistrării formelor de exercitare a profesiei de psiholog și a structurilor de psihologie înființate și declarate de către soțul, ruda sau afinul acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv;
- c) cererile și documentele depuse în vederea obținerii altor documente de către soțul, ruda sau afinul acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv;
- d) cererile și documentele depuse în vederea obținerii avizării și/sau creditării profesionale de către asociațiile, fundațiile, federațiile sau celelalte entități care pot organiza și desfășura activități de formare profesională continuă, în care dețin calitatea de fondator, asociat, formator ori administrator, sau care sunt înființate, conduse sau administrate de soțul, ruda sau afinul acestuia, până la gradul al II-a, inclusiv;

e) cererile și documentele depuse în vederea obținerii atestatului de liberă practică de către psihologul cu drept de liberă practică cu care au sau au avut încheiate contracte de supervizare profesională.

CAPITOLUL III

Conflictul de interese

Art. 10. - (1) Conflictul de interese reprezintă una dintre cauzele activării stării de incompatibilitate și are la bază principiile desfășurării activităților de reprezentare profesională a membrilor Colegiului, prevăzute la alin. (2) - (5).

(2) Principiul apărării prestigiului profesional este constituit din totalitatea îndatoririlor membrilor organelor de conducere ale Colegiului prin care este apărat și promovat prestigiul profesiei de psiholog, cu rezonanță în conștiința publică.

(3) **Principiul supremației interesul profesiei de psiholog (voi înțelegeți ceva ?)** este reprezentat de totalitatea acțiunilor desfășurate de către membrii organelor de conducere ale Colegiului prin care se urmărește atingerea intereselor generale ale profesiei de psiholog, în condițiile legii și ale actelor normative adoptate pentru aplicarea unitară și detalierea dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Principiul imparțialității actului de decizie este constituit din totalitatea normelor asumate în ceea ce privește soluționarea cererilor și actelor de sesizare fără a pune la îndoială nepărtinirea membrilor organelor de conducere ale Colegiului.

(5) Principiul transparenței actului de decizie este constituit din normele și procedurile specifice de desfășurare a activității de reprezentare profesională prin care se aduce la cunoștința publică motivele și temeiul legal al măsurilor și deciziilor adoptate.

Să înțeleg că Colegiul are „norme și proceduri specifice” pentru tot ce zice aici? Hmmm... nu prea cred

Art. 11. - Persoanele care candidează pentru calitatea de membru în unul dintre organele de conducere ale Colegiului sunt obligate ca înainte de desfășurarea procedurilor de alegere la nivel național să depună o declarație pe proprie răspundere, al cărui modelul este prezentat în anexa nr.1 referitoare la existența sau inexistența vreunei stări de incompatibilitate, inclusiv a unui conflict de interese, care ar avea efecte asupra eligibilității acestora.

Modelele le-am văzut. Da cum să declare cineva incompatibilitatea/conflictul de interese dacă normele/legea nu specifică clar care sunt acele situații. Se poate ca un candidat să considere că nu există astfel de incompatibilități, iar comisia să zică că de fapt există. Dat fiind că nu sunt clar definite, fiecare face ce vrea. Ar putea fi și o modalitate de a elimina unele persoane incomode.

Art. 12. - (1) Membrii organelor de conducere și control ale Colegiului vor depune o declarație pe proprie răspundere, al cărui modelul este prezentat în anexa nr.2, referitoare la existența sau inexistența vreunei stări de incompatibilitate, inclusiv a unui conflict de interese, care îi împiedică să acorde prioritate intereselor tuturor membrilor Colegiului sau care ar putea compromite exercitarea obiectivă și imparțială a atribuțiilor ce le revin.

(2) Declarația de interese se depune în termen de 15 zile de la data validării mandatului ori, după caz, de la data desemnării.

(3) Persoanele care exercită calitatea de membru al organelor de conducere și control ale Colegiului sunt obligate să declare imediat orice modificare apărută în legătură cu situația de incompatibilitate sau conflict de interese.

Art. 13. - (1) Declarațiile referitoare la conflictul de interese sunt publice și se depun la secretariatul Comitetului director al Colegiului.

(2) Evidența declarațiilor de interese se consemnează într-un registru special, ținut de către secretariatul Comitetului director al Colegiului.

(3) Fapta psihologului care, cu intenție, depune o declarație de interese care nu corespunde adevărului, constituie abatere disciplinară gravă și se sancționează potrivit reglementărilor legale în vigoare.

(4) Incidența unei stări de incompatibilitate sau conflict de interese cu privire la calitatea de membru în cadrul organelor de conducere ale Colegiului conduce la încetarea de drept a acestei calități, confirmată prin hotărârea Comitetului director, la propunerea Comisiei de deontologie și disciplină.

Art. 14. - (1) Se interzice folosirea de către un psiholog care îndeplinește calitatea de membru al organelor de conducere sau control ale Colegiului, în interes privat, a însemnelor oficiale ale Colegiului, în afara atribuțiilor stabilite prin mandatul acordat.

(2) Se interzice psihologilor care exercită calitatea de membru al organelor de conducere ale Colegiului folosirea sau exploatarea directă ori indirectă a informațiilor sau datelor confidențiale, protejate de actele normative privind protecția datelor cu caracter personal, obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor organelor de conducere sau control, în scopul obținerii de avantaje personale sau pentru terți.

Art. 15. - Psihologilor care exercită calitatea de membru al organelor de conducere ale Colegiului le este interzisă exercitarea de presiuni sau influențarea în vreun fel a personalului administrativ al Colegiului, în interes personal sau pentru obținerea de foloase materiale pentru sine ori pentru creșterea prestigiului propriu.

O fi vorbind din experiență ca sa zic așa !!!

Art. 16. - Membrii organelor de conducere și control ale Colegiului au obligația de a aduce de îndată la cunoștința Comisiei de deontologie și disciplină orice presiuni sau ingerințe în exercitarea atribuțiilor ce le revin, care ar putea să le afecteze independența sau imparțialitatea ori ar putea crea suspiciuni cu privire la acestea.

Art. 17. - (1) Membrul Colegiului care se consideră vătămat într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a existenței unui conflict de interese prevăzut în prezentul capitol se poate adresa Comisiei de deontologie și disciplină.

(2) Persoanei care a sesizat conflictul de interese i se comunică, în scris, modul de soluționare a sesizării, în termen de 10 de zile de la data soluționării acesteia.

10 zile e maxim ca să ți se comunice o decizie. Dar care e termenul de rezolvare a sesizării? Eu aș face următoarele propuneri de termene pentru ediția revizuită: calendele grecești, paștele cailor, sfintu' așteaptă și mai sunt vreo câteva da nu le pomenesc că tre' sa fim decenti :D În felul acesta oricine va ști sigur că după 10 zile de la termenul respectiv va primi soluția la problema sa :D ... asta dacă mai trăiește :D

(3) Fapta celui care, cu știință, în sesizarea adresată Comisiei de deontologie și disciplină, face afirmații mincinoase cu privire la existența conflictului de interese al unui membru al organelor de conducere și control ale Colegiului constituie, infracțiune, sau după caz, abatere disciplinară și se pedepsește conform reglementărilor în vigoare.

Art. 18. - În cazul conflictului de interese prevăzut în prezentul capitol, Comisia de Deontologie și Disciplină se poate sesiza din oficiu.

Art. 19. - Încălcarea obligațiilor stipulate în prezentele norme constituie abatere disciplinară și se sancționează, în raport cu gravitatea abaterii, potrivit prevederilor legale în vigoare.

După cum se vede apartenența sau colaborarea cu fosta securitate nu constituie motiv de incompatibilitate. Nici eventualele condamnări penale, cu excepția săvârșirii „*cu intenție a unei infracțiuni contra umanității sau vieții în împrejurări legate de exercitarea profesiei de psiholog*”. Deci dacă ai săvârșit infracțiuni, indiferent de natura lor, dar fără să fie legate de profesia de psiholog, ești OK, poți fi în comitetul director sau oriunde în Colegiu. Și asta e scris în lege...:D.

În afară de câteva reguli clare, în rest totul e o mare abureală. Știm sigur că:

- trebuie să te abții de la votul în comisii dacă acesta se referă la o rudă de gradul 2
- nu poți face parte din comisia metodologică dacă ai rude de gradul 2 sau ești administrator/acționar la o firmă producătoare/distribuitoare de teste
- dacă cel care face controlul este în litigiu cu cel controlat

În rest, doar apă de ploaie, reguli vagi, declarații de intenție, afirmații interpretabile, cu alte cuvinte o nouă monstră de imbecilitate juridică marca CPR, cu care de altfel suntem deja obișnuiți. Ar fi fost curios să scoată ceva bun cu adevărat, dar așa...nu ne mai mira nimic. E curios cum au scos asta tocmai acum, în prag de alegeri, de ce nu mai demult, să știe oamenii din timp ce și cum, eventual să poată solicita acele lămuriri pe care le primești într-o viață viitoare. O fi cu dedicație poate Plus că, faptul că este atât de vag formulat totul lasă practic decizia la discreția celor care interpretează. Să remarcăm că nu se spune nimic despre contestarea/atacarea deciziilor, nici măcar nu e clar cine stabilește dacă e caz de incompatibilitate/conflict de interese. Totul e foarte ambiguu, adică la discreția și bunul plac al celor care conduc Colegiul. Nașpa să fii *psiholog cu liberă practică* și să ajungi la mâna ăstora.

Lucian Andries

25 Martie 2009